

შირაკი

SHIRAKI

www.open.ge

გამოდის 1937 წლიდან

დადოვლისწყაროს მუნიციპალიტეტის ბაზეთი

№19 (9.733)

21-28 მაისი 2016 წელი

ფასი: 50 თეთრი

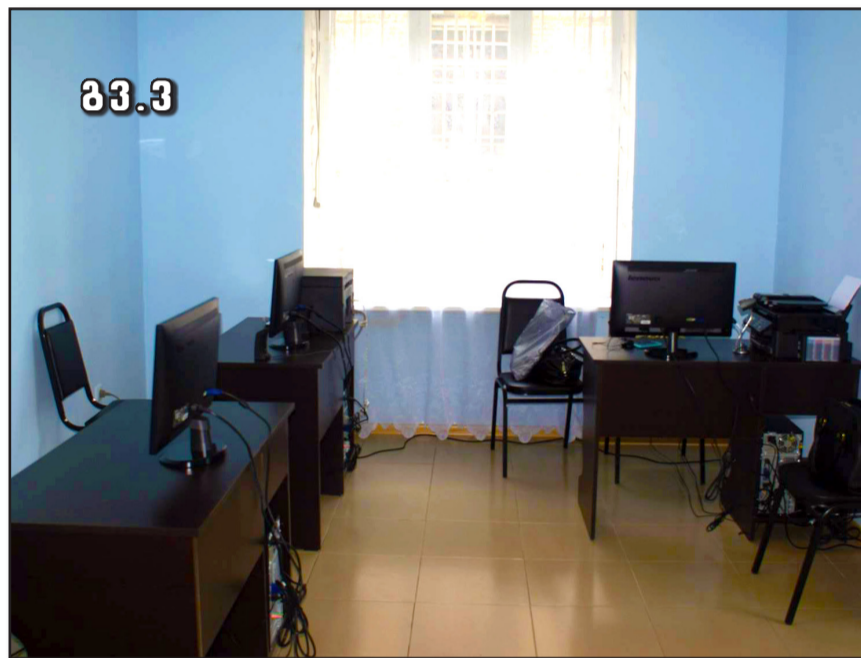
ყოველკვირული გამოცემა

მვ.2

**წყალი და
ჯანსაღი
ცხოვრების
წესი –
ჯანმრთელობის
სანდარია...**

**გამარჯვებულნი
ახალგაზრდული
კომპიუტერული
ცენტრი გაიხსნა**

მვ.3

მვ.8

**კლასიკური
მუსიკის
ზეიმი**

მვ.6

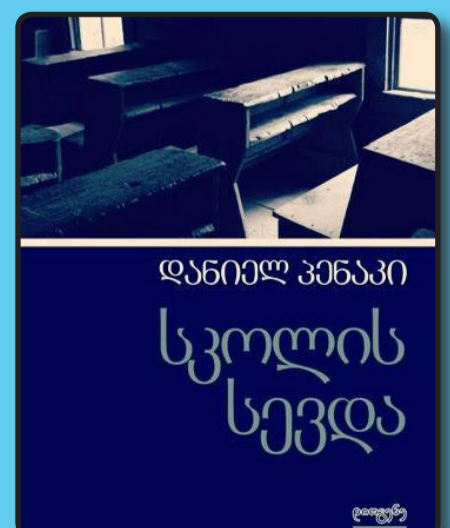
**ქართველებს
ღმერთმა
ყველაფერი
მოგცა, მაგრამ
ვერ ვიყენებთ ამ
მაღლიან გარემოს!**

**ოჯახში კალაღობის
საკითხებზე
თვითმმართველობის
როლი იზრდება**

მვ.7

**„სკოლის სევდა“ ანუ
ამბავი გაბრუებული
მერცხლები**

მვ.8

ზეპირსიტყვიერად ნათქვამი სიბრძნე ცხოვრებისა

18 მაისი ტრადიციულად მუზეუმების საერთაშორისო დღეა. ამ დღეს აღნიშნავენ ყველა ქვეყანაში, რადგან მუზეუმი ეს ის დანესებულებაა, სადაც ქვეყნის და მსოფლიოს პოლიტიკური ისტორიები, კულტურა და ხელოვნება, მეცნიერება და სწავლევები, მცენარეობა და სხვა-სხვა მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში. აქ ჩვენი რაიონის ისტორია დასაბამიდან დღემდე. აქ მომუშავე პერსონალი ცდილობს, წლიდან წლამდე გამართოს სხვადასხვა ღონისძიება და მსმენელს მოუთხროს იმ საგანძურზე, რომელიც მის დარბაზებში ინახება მატერიალური თუ სულიერი თვალსაზრისით. ეს კოლექტივი ყოველი წლის 18 მაისს პროფესიულ დღესასწაულს რაიმე მნიშვნელოვანი თემით აღნიშნავს. ასე იყო ამჯერადაც: მათ მსყემსი მოლექსე მოსე ქურხულიშვილი გაიხსენეს, კაცი, რომელმაც წერა-კითხვაც კი არ იცოდა, არც რითმის მოწყობის ტექნოლოგია უსწავლეთა მისთვის ვინმეს, მაგრამ გულიდან ამოხეთქილ გრძობებს მშვენიერ ლექსებად კინძავდა და ფანდურზე დაამღერებდა კიდევ.

დარბაზიც შესაბამისად იყო

მოსე ქურხულიშვილის ბიოგრაფია დამსწრეთ მუზეუმის სპეციალისტმა ლალი ბასილაშვილმა გააცნო. საქართველო პოეზიისა და მხატვრული მეტყველების ქვეყანაა. წარსულში, ტანჯვისა და ცრემლების დროს ქართველი ერი პოეზიით ინუგებდა თავს. წარმართული ლოცვები, საგლობლები, საოჯახო ლექსები, თქმულებები სიყვარულისა და ხალხის კულტურული მეობის მაჩვენებელია.

ქართველი კაცის ბუნებას საუკუნეთა მანძილზე შე-

ბრუნების შემდეგ მწყემსად წასულა მეცხოველეობაში. ფეხზე ქალამებს ატარებდა და ეცვა ჩოხა-ახალუხი. მოსე დიდ დროს ზამთრის საძოვრებზე ატარებდა. მწყემსებთან ყოფნის დროს მღეროდა სალამურზე, ჩონგურზე. წერა-კითხვის უცოდინრობის გამო მის მიერ ზეპირად გამოთქმულ ლექსებს ინერდენ მეზობლები და ბავშვები. აი, რას იხსენებს მისი ახლობელი ნინა ქურხულიშვილი: „ურემზე ხან ძალით გავგზავნიდით (ის ამ დროს 7 წლის იყო) - რა ვქნა ვერ ვერევი ძნასო. ლექსების წერა 21

ვიცოდე, რასაც გულიდან ამოვიცხებდი, ჩაწერდიო.

სწორედ, გულიდან ამოცხილ ლექსებს ამღერებდა ჩონგურზე თითქმის ორი ათეული წელი. იგი მონაწილე იყო რამდენიმე ხალხური შემოქმედებითი ოლიმპიადისა და სალამოები ჰქონდა გამართული საქართველოს თითქმის ყველა რაიონში.

მის დამსახურებაზე მეტყველებს თეტრალური ინსტიტუტის მეცნიერ-მუშაკის ბარბარე ნიკოლაიშვილის წერილი, რომელიც მისწერა სახალხო მთქმელს. „პატივცემულო მოსე ვანოს ძე ქურხულიშვილი, თბილისის სახალხო შემოქმედების სახლიდან შევიტყვე, რომ თქვენ ხალხური მოლექსე ბრძანდებით, როგორც ქართული ხალხური შემოქმედების ნიშნად, მესაჭიროება ვიცნობდე თქვენს გამოთქმას, გთხოვთ მოზრდნით, რომ თქვენი გამოთქმა ჩვენთვის მარადიონი-ფირზე მაგნიტოფონის მეშვეობით,“ მაგრამ უბრალო მეცხვარეს სხვა მისწრაფება ამოძრავებდა: როდესაც ამწვანებულ ფერდობზე თეთრი ქარავანი გაიმლევოდა, მოსე ქურხულიშვილი კომბალს მხარზე გაიდებდა და ტკბილად აკვნიებდა სალამურს. სალამოს კი, და-

ქვარცხო, სამურა, კვლიაყო, მენ გამისუქე ცხვარ-თოსლი, მეს წელგაშლილა ვიარო.“

დიდი ილია ამბობდა: „პოეზია მადლია, ნიჭია, რომელიც ეძლევა მხოლოდ კაცთა ღვთიერეულთა, მადლია, მაგრამ ამასთანავე ტვირთიც არის, რადგანაც იგი, მოვლენილია რომ ჭრილობიდან სისხლის შეწყვეტილი დენით კაცთა სიცოცხლეს შეუწყნოს. მოსე ქურხულიშვილი, სწორედ საკუთარი იარებიდან გადმოღვრილი ხალხური პოეზიით წარმოგვიდგა ეროვნული კულტურის უმდიდრეს საგანძურად, რომელმაც სანახი ჰპოვა დედოფლისწყაროს მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში.

მოსე ქურხულიშვილი გარდაიცვალა 1962 წელს.

მოსე ქურხულიშვილის ლექსები მხატვრულად წაიკითხეს მუზეუმის თანამშრომლებმა: ნინო პოპიაშვილმა, თამილა ჯავახიშვილმა, დალი ბალაშვილმა და თამარ ხარაშვილმა.

ისედაც საინტერესო ღონისძიებას აცოცხლებდა და ხალხის მატება მოსწავლეების იოანე შიუკაშვილის, გიორგი ალუღიშვილის, მალხაზ უძილაურის და სამრეკლოს კულტურის სახლთან არსებული მომღერალთა გუნდის (ნანა უძილაური, გურანდა ბოსტოლანაშვილი, ნატო ხუციშვილი, ხელმძღვანელი გაიონ ხუციშვილი) მიერ შესანიშნავად შესრულებული ხალხური სიმღერები. მხატვრული ნაწილის მონაწილე ბავშვები ღონისძიების ბოლოს წინდებოდა ხატებით დაჯილდოვდნენ.

შეხვედრის დასასრულს მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ნიკოლოზ ჯანიშვილმა მუზეუმელებს პროფესიული დღესასწაული მიულოცა, შემდგომი წარმატებები უსურვა და საჩუქრად მაღალი კლასის კომპიუტერი და ფოტოპარატი გადასცა.

„მიუხედავად იმისა, რომ სათანადო პირობები არ გქონდათ,

გაფორმებული: კედელზე ეკიდა მისი ნაქონი ფანდური, ხანჯალი და მისი საკონცერტო ეროვნული ტანსაცმელი - ჩოხა-ახალუხი და ყაბალახი, რომელიც მისმა ახლობლებმა მუზეუმს უანგაროდ აჩუქეს. იქვეა ნაწყვეტი სწავლის მონატრებული მწყემსის ლექსიდან - „სწავლა შენია საუნჯე, ვით ძმა და მეგობარია“, სტენდზე კი საპატიოდ არის გამოფენილი აფიშები, რომელიც საზოგადოებას ამცნობს, რომ გაიმართება მწყემსი პოეტის მოსე ქურხულიშვილის კონცერტი. ამ კონცერტებზე, რომელსაც ის მთელი საქართველოს მასშტაბით მართავდა, იგი კითხულობდა და ფანდურზე თუ

სისხლბორცა შრომა და სიმღერა. ქართული ჰანგები ხელიხელსაგოგმანები ხდებოდა და საუკუნეთა სრბოლას უძლებდა. ზეპირსიტყვიერებაში მრავალი მარგალიტი ინახება, რომელთა

კოლმეურნეთა კულტურული მომსახურების მიზნით საქართველოს კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებათა სამმართველოს მიერ ჩვენს რაიონში მოვლინებულია ბრიგადა გლეხი მოლექსის მოსე ქურხულიშვილის ხელმძღვანელობით.

მოსე ქურხულიშვილი გამართავს კონცერტებს რაიონის ყველა კოლმეურნეობაში. მის რეპერტუარში შედის თანამედროვე საკუთარი ლექსები, რომელსაც იგი ფანდურზე მღერის. ბრიგადა რაიონში 15 აგვისტომდე დარჩება. პირველი კონცერტი უკვე ჩატარა სოფელ თერჯოლაში. კონცერტი მაყურებელმა გულთბილად მიიღო

თერჯოლის რაიონული გაზეთი, „საქოლმეურნეთა სოფელი“ №56, 1953 წელი.

კომპარტიის სილნალის რაიკომის კომიტეტის ცნობა
სილნალის რაიონის სასოფლო საბჭოსა და კოლმეურნეობების თავჯდომარეებს და სკოლის დირექტორებს.
ნება ეძლევა კოლმეურნე გლეხ პოეტს მოსე ივანეს ძე ქურხულიშვილს მოახსოვს თავისი საკუთარი ნათქვამი ლექსების წაკითხვა და ჩონგურზე დამღერება. გვევალებათ ადგილზე დახმარება აღმოუჩინოთ ბინით და შესაძლებლობის ფარგლებში ტრანსპორტით, აგრეთვე, ქურხულიშვილის ჩატარებული საღამოების შემდეგ მიეცით ფულადი გასამჯელო კოლმეურნეობათა კულტურული მომსახურების ფონდიდან (250 მანეთიდან- 400 მანეთამდე ფარგლებში) უზრუნველყავით დახმარება მაყურებელთა დასწარებაზე და ბილეთების გაყიდვაზე.

პარტიის სილნალის რაიკომის პირველი მდივანი ბელაშვილი.

სალამურზე ამღერებდა საკუთარ ლექსებს სამშობლოს სიყვარულზე, მის მთა-ველზე, ყოფით პრობლემებსა თუ მიღწევებზე, ტრადიციებზე და, რა თქმა უნდა, სიყვარულზე.
ღონისძიება გახსნა და თანამშრომლებს დღესასწაული მიულოცა მუზეუმის დირექტორმა ლალი გურასაშვილმა. „მუზეუმი ის ადგილია, სადაც დაუნჯებელია წარსული, რომელმაც უნდა გვასწავლოს მომავალი;“ - ასე განსაზღვრა მან მუზეუმის დანიშნულება და სიტყვა გადასცა თანამშრომლებს, რომლებმაც საინტერესოდ წარმოადგინეს მწყემსი მოლექსის ცხოვრება და შემოქმედება.

გამომხუთრება სახალხო მთქმელების მიერ ჩონგურით და სალამურის მეშვეობით ხდებოდა. ხალხური შემოქმედება ხომ ხალხის შვილის გულიდან უკოსმეტიკოდ თავისი პრიმიტიული სახით ლაღად მომდინარეობდა.
დღეს ჩვენ გვინდა გავიხსენოთ ჩონგურზე საკუთარი სიმღერების შემსრულებელი მწყემსი-მოლექსე მოსე ქურხულიშვილი. იგი დაიბადა 1907 წელს, ოქტომბერში ნითელწყაროს (დედოფლისწყაროს) რაიონის სოფელ ოზანში. არავითარი განათლება არ მიუღია. 7 წლის ყოფილა, როცა მეძროხედ დაუნყვია მუშაობა. 20 წლისას მოუყვანია ცოლი. ჯარიდან და-

ბოდა, რომ დედის ადგილას იყავი, რატომ არ მასწავლეო წერა-კითხვაო. მაგრამ მე თვითონ არ ვიცოდი, იმას როგორ ვასწავლიდი. ღარიბი ოჯახის შვილი ვიყავი. ჩემი ტოლები სკოლაში, რომ გაივლიდნენ, ვტიროდი, მეც მიწოდოდა მათთან ერთად ვყოფილიყავი.
ერთხელ ნითელწყაროში ვიყავი რძალთან ერთად წასული, მომესმა სიმღერის ხმა: ეს ხომ მოსეს ხმაა - ნამოვიძახე, მივედი იქ, საიდანაც ხმა მოდიოდა და ვხედავთ, სადგურთან დამჯდარა და მღერის.
უწინგურობამ ძალიან აწვავდა და დატანჯვა, - ერთი წერა-კითხვა

წლისამ დაიწყო. წყველას გარეთ გამოიყვანდა და ლექსებს ისე იგონებდა. „ნუ გემინიათ შეილებო. ჩემი ლექსები ამოტივტივდება, როცა მე გარდავიცვლები“ - ეტყოდა ხოლმე მისი შვილებს. (თვითონ შვილები არ ჰყავდა). სახლიდან სულ გარეთ იყო გასული. მეუბნებოდა, რომ დედის ადგილას იყავი, რატომ არ მასწავლეო წერა-კითხვაო. მაგრამ მე თვითონ არ ვიცოდი, იმას როგორ ვასწავლიდი. ღარიბი ოჯახის შვილი ვიყავი. ჩემი ტოლები სკოლაში, რომ გაივლიდნენ, ვტიროდი, მეც მიწოდოდა მათთან ერთად ვყოფილიყავი.

მოსე ქურხულიშვილის ლექსები პრიმიტიულია, მისი პოეზია მშრომელი გლეხის თუ მწყემსის ბედზე ყოფაზეა აგებული, სიმღერა გამომხატველია ხალხის სულიერი კულტურის და ამავე დროს ადამიანის შრომის პროცესისა და დასვენების საუკეთესო თანამგზავრია.

მოსე ქურხულიშვილი ლექსში „მწყემსი ვარ ველად დავდივარ“ ზუსტად გამოხატავდა თავის სულიერ სამყაროს და იმ გრძობებს, რომელიც ახლავს ხალხური პოეზიის გულწრფელობას.

„არც ფანდური მაქვს, არც სტვირი, რა უნდა დაჯაჭრილო, მწყემსი ვარ ველად დავდივარ, მთა-ბარში დავსუტიალო. ხან მთაში დავაღ, ხან ბარში, ნიაფივთა ვტრიალო, საწველ ცხვარს დავაჯე მრუდ გორში, დავაღ სვეტში ვხმინაო.. აქეთ-იქიდან კლდეები, თან წყარო ჩამოჩხნიალო, ხან ნიაფ მოსწყემს საამო, გული ნაფარდობს ხმინაო, აუჯავი ვეღა ბალახო,

თქვენ მუდამ პირნათლად ასრულებდით თქვენს მოვალეობას, რისთვისაც მადლობას გიხდით მთელს კოლექტივს. არაერთხელ დაგხსრებდით თქვენს მიერ გამართულ მეტად საინტერესო ღონისძიებას. დღესაც გაცოცხლებული დავრჩი, ასეთი სახალხო მთქმელი თუ გვყავდა, ვალარებ, ნამდვილად არც კი ვიცოდი. სასურველი იქნებოდა, აქ მოგენვიათ მოსწავლეები, რომელმაც, დარწმუნებული ვარ, არაფერი იციან მოსე ქურხულიშვილის შემოქმედების შესახებ. საერთოდ, სკოლებთან და მოსწავლე-ახალგაზრდობასთან მეტი ცოცხალი კონტაქტი სასურველი იქნება, რადგან თქვენთან ინახება უნიკალური მასალები, რაზეც ბავშვებს ხელი სხვაგან არ მიუხვდებათ. გასული წლის 18 მაისს, როდესაც მუზეუმის დარბაზის 40 წლისთავი ერთად აღვნიშნეთ, შეგპირდით, რომ თქვენზე ვიზრუნებდით. დღეს დანაპირებს ვასრულებთ, გადმოგცემთ კომპიუტერს და ფოტოპარატს, რაც შეეხება დანარჩენს - წელის გაყვანილობას, გაზიფიცირებას და სხვა, ნაბიჯ-ნაბიჯ ყველაფერს მოვაგვარებთ“ - თქვა ნიკა ჯანიშვილმა თავის გამოსვლაში.

(გაგრძელება გვ.3)

ახალგაზრდული კომპიუტერული ცენტრი გამარჯვებაში

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ზვიად ჯავახიშვილი და გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი სოფლის ხელმძღვანელთან, გიორგი ჭინჭარაულთან და სჯარო სექტორის წარმომადგენლებთან ერთად სოფელ გამარჯვების ახალგაზრდული კომპიუტერული ცენტრის გახსნას დაესწრნენ. გახსნის ცერემონიაზე დასასწრებად გამარჯვებას NALAG-ს (ადგილობრივ თვითმმართველობათა ეროვნული ასოციაცია) აღმასრულებელი საჭოსა და პროექტის საინიციატივო ჯგუფის წევრებიც ეწვივნენ.

ახალგაზრდული კომპიუტერული სასწავლო ცენტრი ნორვეგიის საგარეო საქმეთა სამინისტროს, ასევე, საქართველოსა და ნორვეგიის დგილობრივ თვითმმართველობათა ასოციაციების ერთობლივი პროექტის ფარგლებში შეიქმნა.

მუნიციპალიტეტის გამგებელი და საკრებულოს თავმჯდომარე სოფლის ბიბლიოთეკასა და კულტურის ცენტრის წარმომადგენელსაც შეხვდნენ და არსებულ პრობლემებს გაცნენ.

პოლიტიკური გაყრა

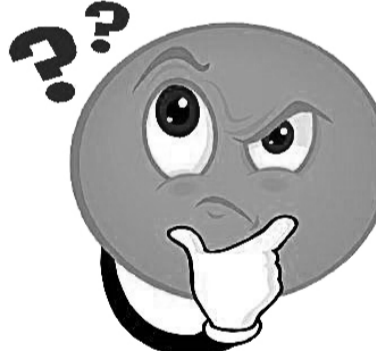
ქვეყანაში ბოლო პერიოდში მიმდინარე პოლიტიკურმა პროცესებმა ინტერესთან ერთად ხმაურიც გამოიწვია. კოალიცია „ქართულმა ოცნებამ“ პარტიის ყრილობაზე გადაწყვიტა, რომ საპარლამენტო არჩევნებში დამოუკიდებლად მიიღებს მონაწილეობას. პოლიტოლოგების შეფასებით, ამ გადაწყვეტილებას ხელი კოალიციაში მიმდინარე პროცესებმა შეუწყო, რომელიც გაცილებით ადრე დაიწყო, ვიდრე გაყრის გადაწყვეტილებამდე მივიღებდნენ... როგორც ამბობენ, გაყრის მთავარ მიზეზად და განხეთქილების ვაშლად ქვეყნის საგარეო კურსი იქცა, კერძოდ მსოფლმხედველობრივი დაპირისპირება პროდასავლური ორიენტაციის მქონეთა და რუსეთთან დაახლოვების მომხრეთა შორის. დაშლის ერთ-ერთ ბოლო აკორდად კი მეჭიაურსა და ხიდაშელს

მიმართული-ჯოჯოხეთად ამტკიცებენ მმართველი პარტიის წარმომადგენლები და ამის მაგალითად ვიზალიბერალიზაციის გადაწყვეტილებას ასახელებენ. თავიანთი „სიმართლე“ აქვთ სხვა სუბიექტებს... ასეა თუ ისე, ამ პროცესებში საზოგადოებაში წარმოშვა ტერმინი „პოლიტიკური გაყრა“. პოლიტიკურ დაფაზე მიმდინარე ბრძოლამ მე პირადად გიორგი ერისთავის პიესა „გაყრა“ გამახსენა და სწორედ ის ასოციაცია გამოჩინა, რაზეც მწერალი მაშინ აკეთებდა აქცენტებს. ძმათა გაყრის მთავარ მიზეზად აქაც თაობათა შორის დაპირისპირება და მათი მსოფლმხედველობა იქცა. „თერგ-დალელუ“ და „რუსეთუმე“ იგანეს, ოჯახის ყველაზე ახალგაზრდა და განათლებულ წევრს, რომელიც რუსეთსა და პოლონეთში ნამყოფი, ძმებისგან აბსოლუტურად განსხვავებული დამოკიდებულება აქვს ცხოვრებისადმი. მისი იდეები შორს გამიზნულია და გაცილებით ჰუმანური, მაგრამ არც თავისი გონებრივი კულტურით და არც მორალით არსებითად მაღალ სულაც არ დგას თავის უფროს ძმებზე, რომლებსაც ველურებად და ჩამორჩენილებად თვლის. მის ერთი შეხედვით აბსურდულ იდეებს არ იზიარებენ ძმები და მას ქუანაქლად თვლიან. მათთვის მისი ოცნებები მოუღებელია და ილუზიად ეჩვენებათ, როგორ უნდა გაჩეხოს ადამიანმა მამაპაპისეული ბალი და მის მაგივრად ვარშავული პარკი გაამეფოს გზონებითა და შუკრეჭილი ხეებით. ისევე, როგორც ტრაგიკულად აღიქვამენ დიდი პატრიარქალური ოჯახის გაყოფა-განაწილებას.

შეათანა ძმა ქვოფრების მიზანს ნადირობაში ხედავს და რომ არა ცოლის მუქარა, გაყრის პროცესში საერთოდ არც ჩაერთვებოდა. მოკლედ, თუ პარალელს გავავლებთ, დავინახავთ, რომ სამივე ტიპის პოლიტიკური ფიგურებით დახუნძლულია ჩვენი პოლიტიკური სექტორი. არიან პარტიები თუ პოლიტიკური სუბიექტები, რომელთაც აქვთ იდეებიც, შესაბამისი განათლებაც, მაგრამ ბოლომდე არ შესწევთ ძალა, ქვეყნის მშენებლობაში ის წვლილი შეიტანონ, რომელსაც ქვეყნისთვის სასიკეთო

სავლური ღირებულებების გაზიარებას მიიჩნევენ... ქართულ რეალობას კი სჭირდება ღირსეული ცვლა, განათლებული ახალი თაობა, რომელსაც ქვეყნის სიყვარულთან ერთად რადიკალური ნაბიჯების გადადგმაც არ მოეწოდება, რეფორმატორები, რომლებიც სამშობლოს კეთილდღეობისთვის პირადულსაც დაივინცებენ და პოლიტიკურ ამბიციუბსაც...

ბი, რომლებმაც საპარლამენტო მანდატები კოალიციაში ყოფნის წყალობით მოიპოვეს, ამას რამდენიმე თვეში ენახავთ. მანამდე კი პოლიტიკური ბრძოლის გადატანა მოუწევს 300-მდე პარტიას... თუმცა, არც ის იქნება გასაკვირი, თუ სხვა პოლიტიკური გაერთიანების მომხრენიც გავხდებით, ამისი ნიშნები უკვე იკვეთება გაერთიანება ამჯერად საარჩევნო კოდექსის ირგვლივ ხდება. - ვინ ერთვოდა კოდექსის გერმანული მოდელის? - ეს კითხვა შესაძლოა განვიხილოთ, როგორც ლაკმუსის ქალაქი, რომლითაც არა მარტო პარტიათა პოლიტიკური მსოფლმხედველობის განსაზღვრა ხდება, არამედ ახალი კოალიციის წევრთა შესაძლო ვინაობაც...

შორის არსებული უთანხმოება დასახელდა, რომელმაც მოგვიანებით გაცილებით მასშტაბური ხასიათი მიიღო და პარტიული სივრცე მოიცვა. არც ერთი არგუმენტი ბოლომდე დამაჯერებელი რომ არ გახლავთ, ამაში იოლად დარწმუნება მარტივი ლოგიკითა-ცაა შესაძლებელი. კერძოდ, ქვეყნის საგარეო ვექტორი მკვეთრად გამოიწვლია და დასავლეთისკენაა

ცვლილებების მოტანა შეუძლია. მათ აკლიათ ნებისყოფა, ცხოვრების პრაქტიკული ცოდნა... არიან პოლიტიკოსები, რომლებიც სამუალო ძმის დარად, მხოლოდ ფინანსურ გამოსავლს ეძებენ, ანდა პოლიტიკა ერთგვარი გართობის საგნად ქცეულა მათთვის, და პოლიტიკურ პროცესებშიც იმიტომ ერთვებიან, რომ თავიანთი პოლიტიკური ნიშა არ დაკარგონ, თორემ არჩევნებში მაღალ პროცენტზე „სანადიროდ“ აღარც გადაიან... არიან პოლიტიკური სუბიექტები, რომლებსაც აინიშებთ სიახლე და ქვეყანაში ყველაფერი ცუდის სანწყისად ამერიკული თუ და-

დიდი ხანია, საქართველოში პოლიტიკური პარტიების გაერთიანება მხოლოდ გარკვეული მიზნის გარშემო ხდება და არა იდეის გარშემო, სწორედ ამიტომაც ასეთი კოალიცია მყიფე, ადვილად მსხვერველი... ასე მოხდა 2012 წელსაც, როდესაც მრავალი პოლიტიკური პარტია გაერთიანდა ბიძინა ივანიშვილის გარშემო- მიზანი ერთადერთი იყო- მამინდელი ხელისუფლებისგან გათავისუფლება. კოალიციამ რამდენიმე წლის განმავლობაში მაინც შეინარჩუნა ერთიანობა და რამდენიმე არჩევნებშიც ერთად ჩაატარა. მსგავსი პრეცედენტი ქართულ პოლიტიკას არ ახსოვს. დღეს კი, დღეს, ყველას სურს, დაამტკიცოს, რამდენად ძლიერია მათი პოლიტიკური პარტია, ვინ გადალახავს ბარიერს და რამდენი მანდატის მოპოვებას შეძლებს. როგორც ვხედავთ, მიზანი ნათელია, ბრძოლის გზა კი სხვადასხვაგვარი. მოახერხებენ თუ არა „ქართული ოცნების“ ჩრდილიდან გამოსვლას ის პარტიე-

არ ვიქნებით მართლები, თუ საქართველოს დამოუკიდებლობის მანძილზე არსებულ პოლიტიკურ გაერთიანებებსაც არ გავიხსენებთ. ჩვენს უახლოეს წარსულში ყველას ახსოვს კოალიცია „გაერთიანებული ოპოზიცია“. მაშინ მასში გაერთიანებულ პარტიებსაც ერთი მიზანი ამოძრავებდათ- მიხეილ სააკაშვილის ხელისუფლებიდან გადაყენება, მაგრამ მიზანს ვერ მიაღწიეს... ეს გაერთიანებაც დაიშალა, თუმცა რამდენიმე თვის წინ „მონოლითურ პარტიად“ მონათლულმა ნაცემოდრობამაც განიცადა რღვევა და მისი რიგებიც დატოვეს პოლიტიკოსებმა, რომლებმაც სხვა პარტიები ჩამოაყალიბეს... როგორც ამბობენ, „ქორწინებაც და განქორწინებაც“ პოლიტიკური ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია... და ასეთი სიურპრიზების ნაკლებობას ნამდვილად არ უჩივის ქართული პოლიტიკური სპექტრი, რომელიც მომავალშიც უამრავ სიახლეს შემოგვთავაზებს.

ინგა შილაშვილი

ზეპირსიტყვიერად ნათქვამი სიბრძნე ცხოვრებისა

(მეორე გვერდიდან)
მუზეუმებს პროფესიული დღე მიუღოცა გამგებობის განათლების, კულტურის, ძეგლთა დაცვის, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსმა თამარ თამაზაშვილმა: - უაღრესად კმაყოფილი ვარ დღევანდელი დღით. გილოცავთ და კვლავაც წარმატებებს გისურვებთ. იმედია, ახალი შენაძენი კომპიუტერის და ფოტოაპარატის სახით, უფრო გააღრმავლებთ მუშაობას. წელს დაარსებიდან 41 წელი შეგისრულდათ. იბლონიან ეს ციფრი, სწორედ 41-ე ნომერმა ქარ-

თულმა ოცნებამ ბევრი ოცნება აგისრულათ და იმედი გქონდეთ, კვლავაც ბევრ სიკეთეს მოგიტანთ. ღონისძიება შეაფასა კულტურის და ძეგლთა დაცვის ცენტრის დირექტორმა ნონა ჯიბლაშვილმა: - დაფარული შრომაა მუზეუმის სქიანობა, მაგრამ მეტად საპასუხისმგებლო და საჭირო. 41 წელია, თქვენ ცდილობთ, არ დაიკარგოს ჩვენი რაიონის წარსული, რათა შთამომავლობას შემოვუნახოთ ის საგანძური, რომელზეც მათ მომავალი უნდა დააშენონ. კულტურის სამსახური, საკრებულოსა და გამგებობის ხელშეწყობით,

კვლავაც ეცდება, გაგიუმჯობესოთ სამუშაო პირობები, რათა უფრო ნაყოფიერი გახდეს თქვენი საქმიანობა. გილოცავთ დღესასწაულს, გისურვებთ ჯანმრთელობას, უფლის შენევენას და წარმატებებს. ღონისძიებას ესწრებოდნენ მუნიციპალიტეტის საკრებულოს და გამგებობის თანამშრომლები. მუზეუმის დირექტორმა ლალი გურასპაულმა მადლობა გადაუხადა მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობას მათი შრომის დაფასებისთვის და დამსწრე საზოგადოებას ყურადღებისა და მობრძანებისათვის. როგორც ყოველთვის, სალა-

მი ალა-ფურშეტიტ დასრულდა და აქაც ბევრი რამ ითქვა მუზეუმებსა თუ სახვა საკითხებზე. **ნაირა გორაშვილი**
P.S. მინდა, ორიოდ სიტყვა ჩემს პირად დამოკიდებულებაზეც მოგახსენოთ მოსე ქურხულიშვილის მანანა ფაციაშვილის დის, ზემოთ მოხსენიებული ნინა ფაციაშვილ-ქურხულიშვილის მახვილ გახლდათ და, ამდენად, ჩვენს ოჯახებს ახლობლური ურთიერთობა ჰქონდათ, ჭირში და ლხინში ერთად იყვნენ და ამაყობდნენ კიდევ მასთან ურთიერთობით. მე,

პირადად, ბევრერ მინახავს მისი კონცერტი, რომელიც იმართებოდა სოფელ გამარჯვების საშუალო სკოლის საკმაოდ დიდ და მოწყობილ საკონცერტო დარბაზში. აქვე მინდა გვიხსენო, რომ ან გარდაცვლილი ზიზო ბიკაშვილი-ფიროსმანაშვილი, სამუსიკო სკოლის ყოფილი პედაგოგი, როგორც გამარჯვების სკოლის წარჩინებული მოსწავლე, მოსკოვში, საბჭოთა კავშირის მიღწევათა გამოფენაზე, საქართველოს დელეგაციასთან ერთად იყო მინვეული და მან კრემლის სვეტებთან დიდ დარბაზში ფანდურზე შეასრულა მოსე ქურხულიშვილის სიმღერა „მწყემსი ვარ ველად დავდივარ“.

წყალი და ჯანსაღი სხოვრების წესი - ჯანმრთელობის საწინდარია...

ამ დღეებში N1 საჯარო სკოლის მეორე ბ კლასში კლასის დამრიგებლის მარინა ინასარიძის და სკოლის ექიმის - შორენა ლვინიაშვილის მიერ ბუნების ინტეგრირებული ღია გაკვეთილი ჩატარდა. გაკვეთილის თემად შერჩეული იყო „წყალი“. საინტერესო, ხალისიან, მრავლისმომცველ გაკვეთილზე საჭირო იყო ნათელი გონება, სხარტი აზროვნება, ყურადღების კონცენტრაცია. ლოგიკური და ანალიტიკური აზროვნების ჩამოყალიბებაში ადამიანებს რომ უზირველესად წყალი ესაჭიროებათ, ამაზე გაკვეთილის დასაწყისშივე შეასენებს მათ პედაგოგი და მერხებზე გამკრივებული წყლის ჭურჭლიდან წყლის მართმევაზე მიუთითებს, მოსწავლეებიც სიამოვნებით თვანხმებიან მარინა მასწავლებელს და 45 წუთის მანძილზე საბუნებისმეტყველო მეცნიერების მარტივ და მათი ასაკისთვის შესატყვის უნარ-ჩვევებს იძენენ...

- რა არის ცოცხალი და არაცოცხალი ბუნება, რა განსხვავებაა მათ შორის, რაში გამოიხატება ბუნების სიყვარული, ადამიანის სხეულის ნაწილები და მისი ჰიგიენა,

გრძნობის ორგანოები?- ეს იმ კითხვათა მცირე ჩამონათვალია, რასაც გაკვეთილის მიმდინარეობისას მოსწავლეებმა სრული და ამომწურავი პასუხები შეაგებეს მასწავლებელს. მათვე შეასრულეს პედაგოგის სიუჟეტური დავალება „მანვე ჩვევები ცხოვრების ჯანსაღი წესის წინააღმდეგ“ და მოსწავლეთა იმ ნაწილმა, რომელთა მამები ჯერ კიდევ მწვევლთა რიცხვს განეკუთვნებიან, მინი-ინსტრუქციებით შეასწავლეს მშობლებს თამბაქოს მომკვდინებელ როლზე და მოუწოდეს, სასწრაფოდ უარი თქვან ამ მავნე ჩვევაზე.

შორენა ექიმი რამოდენიმეჯერ იყო ჩართული საგაკვეთილო პროცესში და ყურადღებას ამახვილებდა ცოცხალი ორგანიზმის ნორმალური განვითარებისათვის საჭირო წყლის, ცილების, ცხიმების, ნახშირწყლების, ვიტამინებისა და მინერალების მნიშვნელობასა და აუცილებლობაზე. მან დეტალური ინფორმაცია მიანიჭა მოსწავლეებს A, B, C, D და E ვიტამინების სარგებლობის თაობაზე, ასევე მინერალების-კალციუმისა და ფთორის, როგორც კვების მბაღანსირებლების აუცილებ-

ლობაზე, არ გამორჩენია საუბარი ფიზიკურ ვარჯიშზე, როგორც ჯანმრთელობისათვის ერთ-ერთ წამყვან პირობაზე და მთავარ ხელშემწყობზე ტვინის ფუნქციონირებისთვის. ექიმის დარიგების პარალელურად, მარინა მასწავლებელი თითოეულ დავალებას იმ ხარისხში აძლევდა ბავშვებს, რომ ის არასოდეს წაშლილიყო მათი მესსიერებიდან.

- შეხვედით დაფას, რა ფერისაა?
 - დაარტყით ფანჯარი მერხს, რა გაიგონეთ?
 - გავუშვებ ჰაერის არომბიზატორს, რა იგრძენით?
 - ხელზე თითები მოიჭირეთ, გტკივთ?

ეს კითხვარი ადამიანის გრძნობის ორგანოების- ყურის, თვალის, ცხვირის, ენის და კანის შეგრძნებების უკეთ და-მასსოვრებისთვის იყო განკუთვნილი. მზიარულ და შემეცნებით გაკვეთილს, კიდევ ერთი სახალისო აკორდი დამატა თოჯინა „რომბიკოს“ სახით, მან პატარებს სიურპრიზი მოუწყო და საკლასო ოთახში მათივე დაპატარავებული ტანსაცმელი შე-მოუტანა, ამით კი შეასენა, რომ ისინი ყო-

ველდლიურად იზრდებიან, რომ ძირითადი ცვლილებები სხეულის ზრდის პროცესში სიმალეში და წონაში მატებაა, ასევე კბილების ცვლა, ამ ყველაფერს კი ისევე და ისევე ჯანსაღი ცხოვრების წესით ვაღწევთ მხოლოდ, რომ ჯანსაღ ცხოვრებაში მოიაზრება ჯანსაღი უნარ-ჩვევების დაუფლება, გარე-სამყაროს უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, მანვე ჩვევებზე უარის თქმა, სწორი კვება, ფიზიკური ვარჯიში, პირადი და საზოგადოებრივი ჰიგიენა, გაკაფება. ეს იყო ის ძირითადი კრიტერიუმები, რომელთა შესახებ ისაუბრეს და იმუშავეს მარინა მასწავლებელმა და შორენა ექიმმა მოსწავლეებთან ერთად.

ბუნების ღია გაკვეთილის დასასრულს, სკოლის დირექტორმა ეთერ ოთარაშვილმა მადლობა გადაუხადა მარინა მასწავლებელს და შორენა ექიმს ასეთი საინტერესო, მრავლისმომცემი, ხალისიანი გაკვეთილისთვის და მოსწავლეებს, ერთ-სულოვნად და შემოქმედებითად მუშაობისათვის.

ელზა ხარაშვილი

„აბა, გამოიცანი!“ ...

17 მაისს მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლში ჩატარდა ინტელექტუალური კონკურსი „აბა გამოიცანი“. მასში მონაწილეობდნენ ქალაქის N1, N2, ხორნაბუჯისა და სამრეკლოს საჯარო სკოლების მოსწავლეები. კონკურსი დაწყებითი კლასის მოსწავლეებისათვის მოუწყო. თითოეულ გუნდში მონაწილეობდა 5 მოსწავლე. მოსწავლეთა კანდიდატურები მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლს სკოლების დირექტორებმა მიანიჭეს მათი ინტელექტუალური შესაძლებლობების შერჩევითობის პრინციპით. ღონისძიების წამყვანი

და ორგანიზატორი გახლდათ მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლის ინტელექტუალური წრის პედაგოგი თამარ აბულაძე, რომელიც სულ რამოდენიმე თვეა მუშაობს ამ დაწესებულებაში და განსაკუთრებული აქტივობა და ტაქტიკა შემოიტანა მასში. კომპეტენტური და ობიექტური ყიურის დახმარებით, კონკურსი ჩატარდა სამტურად. მესამე ტურის დასასრულს საბოლოოდ გამოვლინდა გამარჯვებული -N1 საჯარო სკოლის გუნდი „მერცხლები“, რომელმაც პირველი ადგილი მოიპოვა და რომლის შემადგენლობაში შედიოდნენ მეოთხე

ა და ბ კლასის მოსწავლეები: გიორგი ალუღიშვილი, გიორგი გველუკაშვილი, თაზო მანგოშვილი, ნატალი ტიკიშვილი და ლუკა ნიკლაური, მეორე ადგილი დაიმსახურა სამრეკლოს საჯარო სკოლის გუნდმა „მზის სხივები“, რომლის

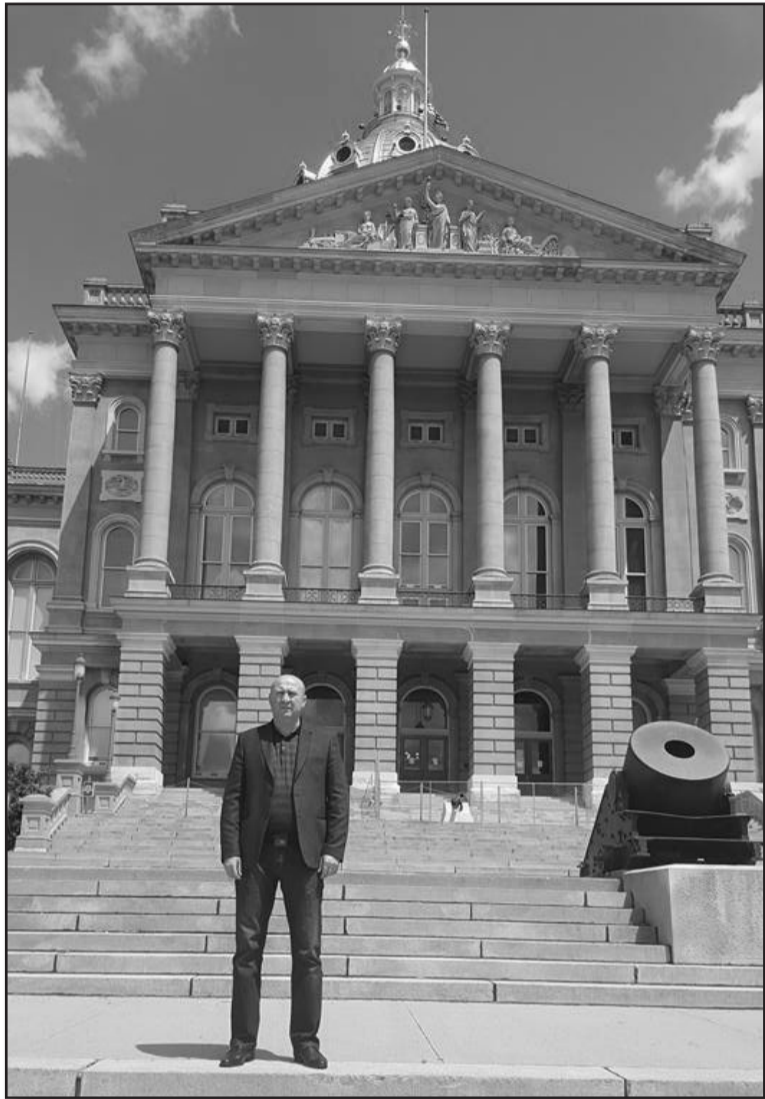
შემადგენლობაში იყვნენ საბა ზურიკაშვილი (მეორეკლასელი), ანი ბოსტოლანაშვილი (მესამეკლასელი), ნატალი ბაცაცაშვილი (მესამეკლასელი), თეკლა ნიკლაური (პირველკლასელი), ტელმან იაკობიშვილი (მეოთხეკლასელი). ისინი ასაკობრივად შერეული ჯგუფის მიუხედავად, განსაკუთრებული აქტივობით გამოირჩეოდნენ მთელი კონკურსის განმავლობაში და მხოლოდ 5 ქულით ჩამორჩნენ პირველი სკოლის გუნდს. მესამე ადგილი ხორნაბუჯის საჯარო სკოლის გუნდ „იმედს“ ხვდა წილად. „იმედის“ წევრები იყვნენ მეოთხე კლასის მოსწავლეები: გიორგი გონაშვილი, ნიკა

გიგოლაშვილი, ანა იგნატიევა, ლიკა ლეკაშვილი, ბექა ნაროზაშვილი. მეორე საჯარო სკოლის გუნდის „მარტვეს“ მონაწილეებმა- ლანა მენთეშაშვილმა, გიორგი სეხნიაშვილმა, ნათია ჯანაშვილმა, გიორგი ბოდაველმა და სალომე ბენაშვილმა ქულათა საკმარისი რაოდენობა ამ კონკურსზე ვერ მოაგროვეს, მაგრამ კარგ გამოცდილებასთან ერთად კარგი საჩუქრებიც მიიღეს და მომავალი გამარჯვების იმედით გასწიეს სახლებში.

დასასრულს ღონისძიების ორგანიზატორმა ქ-ნმა თამარ აბულაძემ კონკურსში მონაწილე თითოეულ მოსწავლეს საჩუქრად გადასცა პირის ღრუს მოვლის ჰიგიენური საშუალებები, რომლებიც სპეციალურად ამ დღისთვის მათ გამოუგზავნა

ელზა ხარაშვილი

ქართველს ღმერთმა ყველაფერი მოგცა, მაგრამ ვერ ვიყენებთ ამ მაღლიან ბარემოს!

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სექტორი ბევრი პრობლემისა და გამოწვევის პირისპირ დგას -ნათესი ფართობი 43%-ით შემცირდა, ხოლო საშუალო წარმოებამ ერთ ჰექტარზე გაანგარიშებით იკლო. არადა მოგვების სენება, სოფლის მეურნეობას მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია წმინდა სავალუტო შემოსავლების, დასაქმებისა და სიღარიბის დაძლევის თვალსაზრისით, თუმცა, მისი როლი თანდათანობით იკლებს. ექსპერტთა უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ საქართველოს მნიშვნელოვანი სასოფლო-სამეურნეო პოტენციალი აქვს. გათვლები ადასტურებს, რომ შესაძლებელია დღევანდელი, მძიმე მდგომარეობაში მყოფი ფერმერული და აგროინდუსტრიული წარმოების ხუთჯერ გაზრდა. განვითარებული სოფლის მეურნეობა შეიძლება გადაიქცეს იმ ძრავად, რომელიც ბიძგს მისცემს ეკონომიკურ ზრდას და ინფლაციის შემცირებას (წარმოების ზრდის ხარჯზე). სოფლის მეურნეობის განვითარებას ძალზე დადებითი სოციალური შედეგებიც მოჰყვება. ამდენად, ყველა შეჯერებულია იმ აზრზე, რომ ამ სექტორის შემდგომი განვითარება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია როგორც ქვეყნის უსაფრთხოების, ისე სტაბილურობისთვის. ჩვენი რაიონი საუკეთესო პირობებს იძლევა სოფლის მეურნეობის განვითარების კუთხით, თუმცა ბევრი ჩვენი მცხოვრები ამ საქმეს პესიმისტურად უყურებს და არ სურს მოჰკიდოს ხელი სამეურნეო საქმიანობას, რადგან თლიან, რომ ეს არა-მომგებიანია. თუმცა ჩვენს რაიონში არიან ადამიანები, ვინც სანინალმდეგოს ამტკიცებენ. სოფლის მეურნეობის

საკითხით არათუ დაინტერესებულია, არამედ ცდილობს ქვეყნის მასშტაბებს გასცდეს საკუთარი წარმოებით არ-ხილოსკალოში მცხოვრები ნიკოლოზ ბენიაიძე, რომელიც ჩვენი საზოგადოებისთვის კარგად ცნობილი პიროვნებაა. ბენიაიძის მიერ სოფლის მეურნეობაში გაკეთებული სვლები საუკეთესო მაგალითი შეიძლება იყოს სხვებისთვისაც. ბატონი ნიკოლოზი ჩვენი საკრებულოს დეპუტატი გახლდათ, საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილეც, თუმცა ის დღეს კერძო ბიზნესითაა დაინტერესებული და საკმაოდ კარგადაც უძღვება ამ საქმეს. იმისთვის, რომ ახალგაზრდებში პოპულარიზაცია გავუწიოთ სოფლის მეურნეობას და ეს სხვებისთვისაც მაგალითი გახდეს, ბატონმა ნიკომ სულგრძელობა გამოიჩინა და სხვა ფერმერების მსგავსად უარი არ გვითხრა ინტერვიუზე, რისთვისაც მადლობა მას.

მინი დოსიე: დაიბადა 1977 წლის 28 აგვისტოს, დაამთავრა არხილოსკალოს საშუალო სკოლა. 1994 წელს ჩააბარა აგრარულ უნივერსიტეტში ტექნოლოგიურ ფაკულტეტზე, 1998 დაამთავრა ბაკალავრიატი და 2000 წელს მაგისტრატურა, 2003 წელს დაამთავრა ასპირანტურა, 1993-1998 წლამდე იყო საქართველოს სამზოს ნაკრების წევრი, საქართველოს პირველობა მოიგო რამდენჯერმე. 1997 წელს იასპარეზა ახალგაზრდულ მსოფლიო ჩემპიონატში ყაზახეთში. 1996 წელს ფერმერობას მოჰკიდა ხელი, შემდეგ გახდა დედოფლისწყაროს საკრებულოს მაჟორიტარი წევრი საკრებულოში, ასევე გახლდათ საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე. ამჟამად

იგი გახლავთ ფერმერი და მენარმე, ჰყავს მშობლები, ძმა, მეუღლე და 4 ვაჟი. ამბობს, რომ სწორედ მათი დიდი მხარში დგომით და მეგობრების დახმარებით აკეთებს ამ ყველაფერს.

- ნიკოლოზ, მას შემდეგ რაც აღარ ხართ საჯარო სამსახურში, როგორ აუწყეთ ფეხი ცხოვრებას?

- მე საჯარო სამსახურამდე მქონდა საქმეები და ახალი თითქმის არაფერი წამომიწვია, ჯერ კიდევ 1995 წელში დავინწყეთ კოლმეურნეობისგან მიტოვებული ვენახების აღდგენა, მარცვლეული კულტურების მოვლა - მოყვანა, 18 წლის ასაკიდან ამ საქმით ვარ დაინტერესებული, სპეციალობადაც ტექნოლოგიური ფაკულტეტი ავირჩიე, ასე რომ საჯაროს მერე არ გამჭირვებია, პირიქით მეტი დრო დავუთმე პირად საქმიანობას და უფრო სწრაფად განვავითარე.

- არსებობს თუ არა რეცეპტი იმისთვის, რომ შეძლო ბიზნესში ფეხის აწყობა და ამასთან გამართლებულად აკეთო შენი საქმე, ამას ხომ ყველა ვერ ახერხებს, რა თვისებებია საჭირო იმისთვის, რომ ცდამ გაამართლოს და გახდეთ წარმატებული ბიზნესმენი ან ფერმერი?

- კონკრეტული რეცეპტი არ არსებობს, რადგან ყველა შემთხვევა ინდივიდუალურია, მაგრამ სწორი გათვლა და მერე ჯიუტად ამ გზაზე სიარული რისკთან ერთად, დამეთანხმეთ, აუცილებელი პირობაა.

- როგორც ვიცი, მევენახეობის კუთხითაც ეწევით საქმიანობას და ხართ წარმატებული. , იქნებ მოყვებ, როგორ ახერხებთ ამდენს?

- თავიდან მევენახეობით და მარცვლეული კულტურებით დავინწყე, მაგრამ საჭიროდ ჩავთვალე ამ პროდუქტების საბოლოო სრულყოფა: კერძოდ ღვინის წარმოება და მარცვლეულით საქონლის გამოკვება, ამჟამად გვყავს საზღვარგარეთიდან შემოყვანილი სუფთა სისხლის პოლტინური ჯიშის მსხვილფეხა პირუტყვი და მოწველილი რძიდან ვანარმოებთ

სხვადასხვა რძის პროდუქტს. პარალელურად ვმუშაობთ ბიო-მეურნეობით მიმართულებაზე, როგორც ჯერ საქართველოში დღემდე არ დანერგილა, პარალელურად ვიბარებთ მოსახლეობისგან რძეს და რეალიზაციას ვუკეთებთ წამყვან სუპერმარკეტებში, აგრეთვე გვაქვს ზეთის მცირე საწარმოც.

- ნიკოლოზ, თქვენ არაერთ ქვეყანაში დადიხართ, სადაც იქნებ ახალ ცოდნა-ჩვევებს სოფლის მეურნეობის კუთხით, თუ შეგიძლიათ, ორიოდ სიტყვით გვითხრათ, რომელი ქვეყნები მინახულეთ ამ კუთხით და რა სიახლეები შიძინეთ სხვა ქვეყნებიდან?

- მე მოვიარე ესტონეთი, გერმანია, პოლანდია, საფრანგეთი, თურქეთი, უკრაინა, ამჟამად ამერიკაში ვარ, თითქმის ყველაფერი სხვა ქვეყნების პრაქტიკიდან დავიწერე, ვისწავლე ახალი ტექნოლოგიები, რასაც ჩემს მეურნეობაში ვნერგავ და მომავალშიც გავაგრძელებ. 100 სული პოლტინური ჯიშის ძროხა ესტონეთიდან შემოვიყვანეთ, რძის გადამამუშავებელი გვაქვს სოფელში და თბილისში. ვანარმოებთ რამდენიმე სახეობის პროდუქტს. ტექნოლოგიები მოგეხსენებათ, ჩვენ ქვეყანაში ძალიან მოძველებულია და ამიტომ გვივარე ვეროპის წამყვან ქვეყნებში სწავლების კურსები და პრაქტიკა. ამჟამად ვარ ამერიკის შეერთებულ შტატებში, სიამოვნებით დავნერგავ აქ მიღებულ ცოდნა-სიახლეებს ჩემს მეურნეობაში.

- ახლანდელი თქვენი საქმიანობა რას მოიცავს და სამომავლო გეგმები თუ გაქვთ?

- საფერავის და რქანი-თელის ვენახები გვაქვს და წელს გავაშენე ხიხვი, ქისი და კახური მწვანე, ესლა ვგეგმავთ ქვევრების მარნის მშენებლობას და ტრადიციული ღვინის წარმოებას, ეს ყველა პროდუქტი-რძეც და ღვინოც იქნება ბიო და პირველი ბიო რძის პროდუქტი საქართველოში.

- ამერიკაში რა პროგრამით ხართ წასული?

- ამერიკაში „კოხრანის“ პროგრამით ვარ. ამერიკის სოფლის მეურნეობის სამი-

ნისტრომ დაგვაფინანსა და წაგვიყვანა. ჩემს პროდუქტს წარმოვადგენ შპს „შირაქი“-ს სახელით.

- საინტერესოა, როგორია სხვა ქვეყნის მენარმეების დამოკიდებულება ჩვენი ქვეყნის კულტურის, ტრადიციის, ღვინის და საერთოდ ყველაფერი ქართულის მიმართ? გვაქვს თუ არა შანსი, გავხდეთ წარმოებაში ევროპის ბაზრის ღირსი ქვეყანა, ვგულისხმობ სრულყოფილ და ღირსეულ ნევრობას. როგორია სხვა ერის მენარმის თვლით დანახული ჩვენი წარმოება?

- რაც შეეხება ჩვენს ქვეყანას, ღმერთმა ყველაფერი მოგცა, მაგრამ ვერ ვიყენებთ ამ მაღლიან ბარემოს, ღვინის თვალსაზრისით ხომ საერთოდ დიდი შანსები გვაქვს მომავალში. ახლახანს დაპატენტდა ქვევრის ღვინო და მას დიდი მომავალი აქვს. მეღვინეობა ვაზის მოვლით იწყება და ყველა ეტაპზე დიდი კონტროლი გვმართებს, ეს კი, სოლიდურ დანახარჯებს და კვალიფიციურ კადრს მოითხოვს. ამაში სახელწიფომ თანხა უნდა გაილოს და წარჩინებული სტუდენტები უნდა გაიგზავნონ საზღვარგარეთ, რომ აქ დავნერგოთ თანამედროვე ტექნოლოგიები, აი დანარჩენ დარგებში გაცილებით სავალალო მდგომარეობაში ვართ. ერთეულები შეძლებენ კონკურენციის განწევას, მაგრამ ეგ საერთო სურათს ვერ შეცვლის. პოლიტიკაა შესაცვლელი და ამას კვალიფიციური კადრი ჭირდება. ამ დარგში სწრაფი შედეგი ძნელი დასადებია, მაგრამ, მე მაინც იმედს ვიტოვებ რომ მივალწვთ შედეგს, ქართველები მიმბაძველები ვართ და თუ შედეგია იქნება ვინმე, მალევე ავიტაცებთ.

- მადლობა მინდა გადაგიხადოთ ამ საინტერესო ინტერვიუსთვის და თანამშრომლობისთვის.

- მადლობა თქვენ, რომ გამიხსენეთ და დაინტერესდით ჩემთან ინტერვიუს ჩაწერისთვის და მადლობა თქვენს გაზეთს, რომ სოფლის მეურნეობას უწევს პროპაგანდას.

ლალი მისრიშვილი

„სკოლის სევდა“ ანუ ამბავი გაბრუნებული მირცხლებისა

ტკბილი სიზმარი კია. აი, ამ წამს ვხვდები, რომ ყველაფერი კარგი ჩვენს ცხოვრებაში მოულოდნელად ხდება.

წვიმა. სახლისაკენ შერი-შერი. გზად „ბი-ბლუსია“. გუშინ ნანახი წიგნი მახსენდება. არა, როგორმე უნდა ჩაეფარო, აუღელვებლად, მშვიდად და გულგრილად, თითქოს არც კი ვიცნობ, თითქოს ეს ჩემთვის საერთოდ არაფერს ნიშნავს. მე ამას შევძლებ.

„სკოლის სევდა“. „სკოლის სევდა“. „სკოლის სევდა“,- მიყვირის შესასვლელი კარი.

„ფული არ მაქვს! ფული არ მაქვს! ფული არ მაქვს!“

არ მაქვს!- ვპასუხობ ნებისყოფის უკიდურესი დაძაბვის შედეგად მიღებული რკინასავით ცივი ხმით.

„კარგი რა! მე მაინც რას მატყუებ.“

„არ შეიძლება! არ შეიძლება! მე არ“

ლიმილინებებულმა გოგომ წიგნი პარკში ჩამიდო და გამომისტუმრა. ისევ წვიმს. „ბოლო-ბოლო, მე ხომ მომავალი მასწავლებელი ვარ (ყოველ შემთხვევაში, ახლა ასე ვვარაუდობ), ეს წიგნი კი მასწავლებელზეა. პო. ამ პროფესიის სირთულეებზე, ამოცანებზე. მჭირდება, აუცილებლად უნდა მეყიდა (ნაირნაირი თავის გამამართლებელი ჭყაყელებით ვცდილობ პირდაპირი სინდისის ანკესზე ნამოგებას).“

უზარმაზარი ჭიქა ყავით პირთამდეა გაგვებული. მარტო ვარ. „მარტო ვართ, მხოლოდ მე და შენ, გესმის?“. ეშმაკური ლიმილით ვიღებ 277-გვერდიან ნუგბარს.

ავტორი: დანიელ პენაკი-ფრანგი მწერალი, ნოველისტი და, რაც მთავარია- ნარმატიული მასწავლებელი.

„სკოლის სევდის“ მთავარი გმირი, როგორც არ უნდა გაგიკვირდეთ, ოროსანია. დაიხ, ჩამოყალიბებული ოროსანი. კიდევ უფრო გაგიკვირდეთ, რომ ვა გეტყვი, რომ რომანი ავტობიოგრაფიულია, შესაბამისად, ეს წყალნაღებული უქნარა ბიჭი მომავალი მასწავლებელი და ლეგენდარული მწერალი- დანიელ პენაკია. დაუფერებლად ვუღერს, არა? რაეცი, ასე წერია ანოტაციაში, ზუსტად ასე, სიტყვა-სიტყვით.

ბოლო დროს ასე გემრიელად აღარაფერი „შემისასლავს“. პირდაპირ დაუღეჭავად ვუშვებ

ასობით მსუყე სტრიქონს ჩემი მშვიდი გონების გაუმაძღარ სტომაქში.

საოცარი სიცხადით აღწერილია პენაკს იმ პატარა ადამიანების ბედი, რომლებსაც ოროსნის იარაღი და გარანტირებული უმომავლობა აქვთ მიწებებული. ვის გამოაქვს „სიცოცხლის გამამწარებელი“ მოსწავლეებისთვის გამამტყუნებელი განაჩენი? მათ მშობლებს, მეზობლებს, მასწავლებლებსა და სტერეოტიპების მთელ კასკადს. სამყარო ასეთების წინააღმდეგაა. მათაც ისლა დარჩენილი, მადლიერებით მიიღონ მინიჭებული სტატუსი, მთელი ცხოვრება სიფრთხილით ატარონ (არსად დაეკარგოთ) და საბოლოოდ უპერსპექტივო, წერა-კითხვის უცოდინარ, უუნარო, უგუნურ და განწირულ ბრბოდ ჩამოყალიბდნენ. დაიხ, ესა იდეალი, უზენაესი მიზანი, რომელსაც საზოგადოების ყველა ინსტიტუტი (განსაკუთრებით ოჯახი!) ხელს უწყობს და ეთაყვანება (სკოლასაც ნუ დავუკარგავთ უდიდეს დასახურებას ამ წმინდა საქმეში!).

ოროსანი- ეს ნიშნავს ყველასაგან გარიყულ, მომავლის არმქონე, ურთიერთობისთვის გამოუსადეგარ, მუდმივი ნარუმატებლობისთვის განწირულ ადამიანს (თუ შეიძლება, იგი ამგვარად მოვიხსენიოთ). მისი ხვედრი მძიმეა: „ნარუმატებლობა შეიძლება განკურნებადი იყოს, მაგრამ ნარმოუდგენელია, მის მიერ დატოვებულმა ჭრილობებმა ოდესმე ბოლომდე შეკრას პირი.“

მისი ბედი იმთავითვე განსაზღვრულია: „შენგან მაინც არაფერი გამოვა!“ „ერთი ამას დამიხედეთ, კიდევ რომ რამის იმედი აქვს!“ „ისედაც ვიცი, შენ ჩაიდნედი!“ „კარგად გიცნობ, შენ გარდა ამას ვერავინ გააკეთებდა!“ და მსგავსი და მსგავსი. ვინ მოსთვლის. ოროსანს არავინ ენდობა, მაშინაც კი, თუკი ის ცამდე მართალია (ისტორია იცნობს ასეთ უიშვიათეს შემთხვევებსაც).

ნეტავ, იცოდეთ, რა „შავ-ნელ სიამოვნებას“ იღებს ოროსანი მშობლისა და მასწავლებლის მოგმარებობიდან გამოყვანის მიმდევრში. ნეტავ, გაგაგონათ მისი ეშმაკური ხითხითი უფროსების ატეხილი ნივთ-კივილის დროს. მას მხოლოდ ერთი რამ სურს- შეეშვან! მარტო დატოვონ ცარიელ ოთახში, კომპიუტერის პირისპირ. ვიდევ-თამაშებში გამართული ბრძოლის ველი ხომ ერთადერთი ადგილია, სადაც ის იმარჯვებს, სადაც დაუმარცხებელია. მამ, აცადეთ ბედნიერება. ოროსანს ურჩევნია, გაქრეს ამ სამყაროდან, ვიდრე უფროსე-

ბის გულისშემწეებულმა დიდაქტიკურ ტონმა სმენის ორგანოები ოდნავ მაინც შეურხიოს.

ოროსნისა არავის სჯერა- ეს აქსიომაა. სკოლა მისთვის კარცურია. მასწავლებელიც ამჯობინებს, ტყუილებში აპყვეს ასეთს, ვიდრე, ზედმეტი ძალისხმევა გამოიჩინოს მის განსწავლასა და სწორ გზაზე დაყენებაში. „განა ამისთვის ვისწავლე ამდენი, რომ ასეთებს შევალთ დარჩენილი სიცოცხლე?!“ - პირდაპირ რკინის არგუმენტი, ვერაფერს იტყვი. მოკლედ, ჩვენი ძვირფასი ოროსანი მოსწავლედაც არ ითვლება, ფაქტობრივად, კლასის მოკრძალებული დეკორაციაა.

რა ძნელია, ასეთი ბავშვობა რომ გაქვს, არა? და რა რთულია მერე მისი გახსენება. მითუმეტეს მაშინ, როცა შენს საკუთარ, პირად ნარუმატებლობასა და ტკივილებზე წერ. პენაკი ამას ახერხებს. იმასაც ცდილობს, საკუთარი ბავშვობის მძიმე გამოცდილება მომავალ პროფესიაში სანი-ნალმდეგო მიმართულებით გამოიყენოს- მოსწავლეების ცხოვრება უკეთესობისკენ შეცვალოს (პირველ რიგში, ოროსნისა). რა არის ეს „უკეთესობა“? პასუხი მარტივია: რწმენა.

„ჩემი იწამეს! და მეც მაშინვე ვინამე საკუთარი თავის!“- დაჩაგრული სულის ეს გულწრფელი ამოძახილი მასწავლებლის ტრიუმფალური გამარჯვებაა.

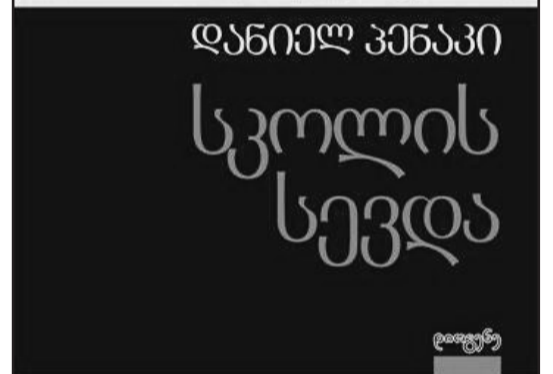
დანიელი ის მასწავლებელია, რომელსაც სწამს საკუთარი მოსწავლეებისა. ის მასწავლებელია, რომელიც ანგრევს სტერეოტიპებს, მზამზარეულ მოცემულობებს: „ოჰ, ეს დაუძლეველი შიში ყოველივე იმისა, რაც ყალიბში არ ჯდება, რაც დადგენილს სცდება.“

ჭიქას დაგვძი, მაგრამ ყავა აღარ იყო. ეი უკვე ბოლოში გავესულვარ.

აი, 276-ე გვერდზე კი თითქოს მთელი ძალით სილა გამოილანუნეს, ნამძინარეც ცივი წყალი გადამასხეს, ერთი მაგრად შემანჯღრიეს, წინაკით გალოკილი თითები თვალბუმი ამომისვეს და პირში მომახალეს: „თქვენ გვევალებათ, იხსნათ ბავშვები,

რომლებსაც თქვენთვის პირადად დახმარებისთვის არ მოუმართავთ! თქვენ მოგეთხოვებათ, ცოდნას ცოტა ინტუიციაც დაუმატოთ, რათა როგორმე გაიგოთ, თუ რას ნიშნავს უმეცრება, არცოდნა. ნადით და შეეცადეთ, ანკესზე წამოაგოთ ოროსნები. აი, რა არის თქვენი საქმე! სულ ეს არის, რასაც თქვენგან ითხოვენ!“

ვზივარ და ვფიქრობ- ბავშვები მერცხლებს ჰგვანან. მერცხლებს, თბილი ქვეყნებისკენ რომ მიფრინავენ და გზად სკოლის მომცრო ფანჯრებში უნდა განვლონ. ფართოდ, ფართოდ გახსენით ყველა ფანჯარა! ყველა მათგანმა უნდა შეძლოს დანიშნულების ადგილამდე დაუბრკოლებლად მიფრენა. არ გაგიკვირდეთ, „მაინც გამოჩნდება ერთი-ორი გაზაბნეული სულელი, ვინრო ფანჯრებს რომ შეაკდება.“ აი, მაშინ კი თავს ნუ მიატრიალებთ, თითქოს ვერაფე-

რი დანახეთ- სასწრაფოდ ხელში აიყვანეთ დაშავებული „მერცხალი“ და ჭრილობა შეუხვით. მოგინებთ, ფრენა სულ თავიდან ასწავლოთ, მაგრამ განა სხვა რამეა თქვენი მოვალეობა?

ჩემს „უიღბლო“ დღეს კარები ცხვირწინ მიფუჯახუნე, თვალები დავხუჭე, მაგრად ჩავითბუნე და გონებაში ჩემი მომავალი სკოლის კარი შევალე. იქ ოროსანთა მთელი დაჯგუფება დამხვდა. გამეღიმა. „სკოლის სევდა? უბრალოდ გაბრუნებული მერცხალი ცხოვრებისკენ უნდა შემოაბრუნო და მორჩა.“

საინტერესო გაკვეთილი მუზეუმში

ამ დღეებში ქალაქ დედოფლისწყაროს №1 საჯარო სკოლის VI კლასის მოსწავლეებს ისტორიის მასწავლებელმა ნანული ნატროშვილმა მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში საინტერესო გაკვეთილი ჩაგვიტარა.

მუზეუმის სპეციალისტი ლალი ბასილაშვილი გვესაუბრა ჩვენი კუთხის ისტორიული წარსულის შესახებ, თუ როგორი ცივილიზაცია არსებობდა ძველად, ვნახეთ საბრძოლო იარაღები, სასმელი წყლის თიხის მილები, შირაქში არქეოლოგიური გათხრების შედეგად აღმოჩენილი ქალაქის ტიპის დასახლებე-

ბი, რომლებიც გვიან ბრინჯაოს პერიოდს ეკუთვნოდა, ვნახეთ 2000 წლის წინანდელი რომაული ჯარისკაცის მუზარადი და გავეცანით ქიზიყელი ხალხის ყოფა-ცხოვრების ამსახველი ექსპონატებს. ჩვენი გაკვეთილის მიზანი იყო მუზეუმში დაცული ძველი ხელნაწერების გაცნობა, ვნახეთ მე-18 საუკუნის სიძველეები, გადავიღეთ ფოტოები და დიდი შთაბეჭდილებებით დავბრუნდით უკან. მუზეუმში ჩვენ გავიგეთ ბევრი რამ, რაც დღემდე არ ვიცოდით.

ის, რაც ჩვენ ვნახეთ, ძალიან საინტერესო იყო, მაგრამ კიდევ

უამრავი ექსპონატია, რომლის გაცნობაც ჩვენს ცოდნას გაამდიდრებს. ამიტომ, მიმართა, რომ მოსწავლეებმა მეტად უნდა ისარგებლონ მუზეუმის სიკეთით, სწორად ენვიონ მას გინდ ჯგუფურად, გინდ ინდივიდუალურად. კარგი იქნება, თუ ამას ორგანიზებას პედაგოგები გაუწევენ.

VI კლასის მოსწავლე მარიამ სამუშაველი

ოჯახში ძალადობის საკითხებზე თვითმმართველობის როლი იზრდება

ამ დღეებში ქალაქ ბურჯანში გაიმართა მედიატორების ოჯახში ძალადობის საკითხებზე. ღონისძიების ორგანიზატორი გახლდათ „ქალაქობისგან დაცვის ეროვნული ქსელი“ მათი კოორდინატორი ეკა გულუას ხელმძღვანელობით. მონაწილეები სტუმრები ძირითადად კახეთის მედიის წარმომადგენლები გახლდნენ, რომელთა შორის ბაზეთი „შირაძე“ გახლდათ. აქვე იყო სიღნაღში ახლადგახსნილი ქალაქობის მსხვერპლთა თავშესაფრის დირექტორი ქალბატონი ია ფირანაშვილი და „ქალაქობისგან დაცვის ეროვნული ქსელი“ ბურჯანის ოფისის კოორდინატორი ქალბატონი ჯილდა ხარბაშვილი. შეხვედრაზე საუბარი შედგა ოჯახში ძალადობის არსზე და ნება-ტიურ ასაკობაზე, ოჯახში ძალადობის განმარტობაზე, ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

ტრენინგი დაიწყო შინაგან საქმეთა სამინისტროს საინფორმაციო ანალიტიკური დეპარტამენტის მიერ 2007-2014 წლის გამოვლენილი ოჯახური ძალადობების სტატისტიკის მომხილვით. — „2014 წლის ოჯახური ძალადობაში მონაწილე მამაკაცების და ქალების რაოდენობრივი შეფარდების სტატისტიკა ასეთია 126 მამაკაცი მოძალადე, ხოლო 7 ქალი, ამავე წლის მონაცემებით გამოვლენილია 134 ფაქტი, ხოლო მასში მონაწილე 273 პირი, 2007-2014 წლებში სულ დაფიქსირებულია 1012 ფიზიკური ძალადობა, აქედან 1014 მამაკაცია მოძალადე, ხოლო 82 - ქალი, აქედან 775 ფსიქოლოგიური ძალადობა, 40 იძულება, 85 ეკონომიური ძალადობა, 26 - სექსუალური ძალადობა. ოჯახური კონფლიქტის ხშირ მიზეზად ყველაზე მაღალი პროცენტით დასახელებულია სამი ძირითადი მიზეზი, ალკოჰოლური სასმელების ხშირი მიღება, ეჭვიანობა და ქონებრივი დავა. ოჯახური ძალადობის შედეგად დაზარალებულ პირთა რაოდენობა სქესის მიხედვით ასე გამოიყურება 371 % დაზარალებულია ქალი, ხოლო 96% - დაზარალებულია მამაკაცი. ასაკობრივი ნიშნების მიხედვით ძალადობაში მონაწილეთა ასაკობრივი განაწილება ასე გამოიყურება: ძალადობის შემთხვევები ყველაზე მაღალი ალბათობით 25-დან 45 წლის ასაკის ქალებსა და მამაკაცებში იწის თავს“-გადმოგვცემს შს სამინისტროს მონაცემებს „ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელის“ კოორდინატორი ეკა გულუა.

ეს ყველაფერი შინაგან საქმეთა სამინისტროში დაფიქსირებულ შემთხვევებზე, რაც შეეხება დაფარულ და გაუმფარავებელ ფორმებს,

ძალადობის მსხვერპლთა და მოძალადეთა რიცხვი ცხადია, გაცილებით მაღალია. ქალბატონი ჯილდა ხარბაშვილი ჩვენთან საუბარში ყველაზე საზარელ ისტორიას, რაც მის პრაქტიკაში მომხდარა, თუმცა ამგვარი ისტორიები არაერთია. ერთ-ერთი ურუნალისტი კი ყველაზე, თუ რა წინააღმდეგობას წააწყდა, როდესაც ქონების დასაკუთრების გამო სახლში გამოკეტილი დედის ისტორიას აშუქებდა. „ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელი“ აცხადებს, რომ მათი კვლევების მიხედვით ყოველი მესამე ადამიანი ძალადობის მსხვერპლია. ცხადია, ყველაზე ვიციტ, რომ ძალადობა არის მრავალგვარი ფიქციური, ფსიქოლოგიური, ეკონომიური, იძულებითი, სექსუალური და სხვა. შეხვედრაზე ხაზგასმით აღინიშნა, რომ ძალადობა არის დანაშაული ოჯახისა და სახელმწიფოს წინაშე და ის დასჯადია.

ბოლო პერიოდში „ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელი“ მოამზადა კანონი, ცვლილებები უნდა „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსს“ და საქართველოს კანონს „ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“. აღნიშნული კანონი პარლამენტმა მეორე მოსმენით მიიღო და ის უკვე ძალაშია.

„ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელის“ იურისტის, გია გოგობერიძის ინფორმაციით, საკანონმდებლო ცვლილებების მიზანია ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვის მექანიზმების გაძლიერება თვითმმართველი ორგანოების როლის გაზრდის გზით. კერძოდ, ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ გასატარებულ ღონისძიებებში ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ჩართულობა და აღნიშნული საკითხის საკანონმდებლო მოწესრიგება. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებს უფლებამოსილება ენიჭებათ, ჩაერთონ და მონაწილეობა მიიღონ ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ გასატარებულ ისეთ ღონისძიებებში, როგორცაა ოჯახში ძალადობის პრევენცია და მსხვერპლთა დაცვა, დახმარება. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებს ასევე, უფლება-მოსილება ენიჭებათ, ხელი შეუწყონ შესაბამისი თვითმმართველობის ტერიტორიებზე ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა თავშესაფრის ან კრიზისული ცენტრის შექმნას.

ამის საუკეთესო მაგალითი გახლდათ ქალბატონი ია ფირანაშვილი, რომელიც სიღნაღის თავშესაფრის ხელმძღვანელია, „თავშესაფარი ჯანდაცვის სამინისტროს მიერა დაფინანსებული და გვაქვს საუკეთესო პირობები, თავშესაფარი ათ ადგილიანია და ამჯერად მხოლოდ ორი ბენეფიციარი გვყავს- 93 წლის მამაკაცი და ახალგაზრდა გოგო სამი წლის შვილით, რომელთაგან არცერთი არაა კახეთიდან, ორივე ბენეფიციარი ძალიან მაღალკულტურული და საკმაოდ სასიამოვნო ადამიანები არიან. ისინი ჩვენთან სამთვინი ვადით აფარებენ

თავს, სამი თვის შემდეგ, მათ უნდა თავისით გაიკვლიონ ზნა. ჩვენთან არის ყველაზე პირობა, ბენეფიციარებმა სხვადასხვა კურსები გაიარონ, რის შედეგადაც მათ საზოგადოებაში რეალიზება და ადაპტირება არ გაუჭირდებათ, ვასწავლით სხვადასხვა სურვილის მიხედვით, ვინც რის შესაძლებლობას გამოააშკარავებს, ეს იქნება ქარგვა, თეატრ, კერვა, სხვადასხვა ხელნაკეთების კეთება, თუ საბუნალო კურსები. თავშესაფარში გვყავს ფსიქოლოგი, იურისტი და ექიმი.“-ამბობს ია ფირანაშვილი.

საკმაოდ დატვირთული მუშაობა ჰქონია გურჯაანის „ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელის“ ფილიალს, რომელსაც ქალბატონი ჯილდა ხარბაშვილი ხელმძღვანელობს, მისი თქმით მხოლოდ გასულ კვირას 9 ძალადობის ფაქტი დაფიქსირდა მის ფილიალში და ყველა მძიმე შემთხვევაა.

„ოჯახში ძალადობა ძირითადად ფსიქოლოგიური ძალადობითა და იძულებით იწყება. 2012 წელს სს კოდექსშიც განჩნდა მუხლი, რომლითაც ამ დანაშაულის კრიმინალიზაცია მოხდა, თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ მოძალადეებს მაშინვე იჭერენ და ციხეში გაზიარებენ. ფაქტების აღმოსაფხვრელად „ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელი“ საკმაოდ აქტიურად იმუშავა და პარლამენტს საკანონმდებლო პაკეტიც შესთავაზა. საუბარია პედაგოგების, ექიმების და იმ წინის პასუხისმგებლობაზე, რომლებსაც უშუალოდ მსხვერპლებთან აქვთ ურთიერთობა, ინფორმაციას ფლობენ, თუმცა, მაღავენ. სკოლებში ყველაზე მეტი ინფორმაცია ხდება გააჩნიათ, ისევე, როგორც ექიმებს, რომლებთანაც ძალადობის მსხვერპლები ხვდებიან. თუ ისინი ფლობენ ინფორმაციას, რომ ოჯახში ძალადობა ხდება, მათ ევალებათ, ინფორმაცია შესაბამის უწყებებს მიანდონ. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მათ მიმართ სანქციები უნდა მოქმედებდეს. ეს ჯგუფური პასუხისმგებლობის საკითხი უნდა იყოს.“-ამბობს „ძალადობისგან დაცვის ეროვნული ქსელის“ ხელმძღვანელი ნატო შავლაყაძე.

„თუ თქვენს ოჯახში ერ-

თხელ მაინც მოხდა ძალადობა და თქვენ ეს გადაყლაპეთ, უნდა იცოდეთ, რომ უფრო მეტის გადაყლაპვა მოგიწევთ, სანამ ძალადობა არ დაგახრჩობთ. გამოსავალი არ იქნება, თუ დროზე არ გადადგით ნაბიჯი და არ უთხარით ძალადობას „არა“! ოჯახში ძალადობა პირდაპირ, თუ ირიბად ყოველთვის ახდენს გავლენას ბავშვზე. მოძალადის მხრიდან ხშირია ბავშვებით მანიპულირება, ფსიქოლოგიური ძალადობა ბავშვების თემით: „თუ გამეყრები, ბევრებს ნაგართმევ, დედობას ჩამოგართმევ...“ როცა მოძალადე ოჯახის წევრებზე ძალაუფლების და კონტროლის მოპოვების გზით, ყოველთვის აღწევს მიზანს, მათ უყალიბდებათ განცდა, რომ ძალადობით ყველაფრის მიღწევა შესაძლებელია. ბავშვების ნაწილი ამ როლს ითვს და თავის ურთიერთობებს სწორედ ძალადობრივ ქმედებებზე აგებს.

სამწუხარო ტენდენცია გვაქვს რეგიონებში, სადაც ოჯახში ძალადობის გამოვლენა ისევ პრობლემურია, სანამ ძალადობა უკიდურეს მასშტაბს არ მიაღწევს, ადამიანები არ მართავენ სამართალდამცავებს. რეგიონში ყველა ყველას იცნობს და მსხვერპლს ყოველთვის აქვს იმის შიში, რომ მოძალადე, რომელიც შეიძლება პოლიციელის ბიძაშვილი, ნათესავი, ახლობელი იყოს, არ დაიცავს მას. მთავარი პრობლემა კი ცნობიერებაშია, ჩვენს მდგომარეობას იმდენად ვეჩვენით, რომ არც გვინდა აღიარება, რომ პრობლემა გვაქვს.“-ამბობს ძალადობისგან დაცვის რეგიონული კოორდინატორი ელისო ამირეჯიბი და აქვე ერთ შემთხვევას იხსენებს, - „მინდა გავიხსენო, როცა ოჯახის ქალიშვილზე მისი მეუღლე(ანუ ოჯახის სიძე) ძალადობდა. გოგონას დედას შესაძლებლობა ჰქონდა, რომ მისი ქალიშვილი მოძალადისგან გაერიდებინა და საცხოვრებლად ცალკე გაეყვანა. როცა ვკითხეთ, ამას რატომ არ აკეთებდა, ქალბატონი მოგვიტრიალდა და გვითხრა, ჩემი ქმარი მთე-

ლი ცხოვრება მცემდა, მაგრამ ოჯახი არ დამინგრევია-ო. ფასეულობების პრობლემაც გვაქვს. ჩვენ ძალიან მოგვწონს, როცა მეზობლები ამბობენ, რა მშვენიერი ოჯახია, რა კარგი სიძე ჰყავთ, რა ლამაზად ცხოვრობენ და ასე შემდეგ. ანუ, ვმუშაობთ გარეგნულ ეფექტზე და თუ პრობლემა ოჯახიდან გამოიტანე, გლანძღავენ, უცებ ამორალური ქალის და-მალსაც მოგაკერებს მოძალადე, იღონდ თავი იმართლოს. სამწუხარო რეალობაა, რომდესაც თვითმმართველობაშიც მუშაობენ ისეთი თანამშრომლები, რომლებიც მსხვერპლს ადანაშაულებენ და არა მოძალადეს. ეს პრობლემა არის ნამდვილად, ამას თვალს უნდა გაუფხროთ, თუმცა ისიც უნდა ვაღიაროთ, რომ ეს მათი და იმ საზოგადოების მენტალობის პრობლემაა, რომელიც ცხოვრობენ. ის, რომ ქმარს ქალი სიკვდილის პირამდე მიჰყავს, ის, რომ ამ ოჯახებში ბავშვებიც იზრდებიან, რომლებიც შემდეგ თავად ხდებიან მოძალადეები, არ აინტერესებთ. მსგავსი ქმედებებით თავად საზოგადოება ძალადობს ქალზე და აიძულებს, რომ ითმინოს. ჩვენ ამ დავკეთებ უნდა ვთქვათ „არა“! სწორედ ამიტომ შევითქვანეთ კანონპროექტის ახალი პაკეტი პარლამენტში ჩვენი იურისტის დახმარებით, რომ თვითმმართველობაც ჩართული იყოს ამ პროცესში, პარლამენტში, როგორც მოგეხსენებათ კანონი მეორე მოსმენით მიიღოს“-აცხადებს ელისო ამირეჯიბი.

გამოეგზავნა თუ არა რეგიონებს პარლამენტის მიერ „ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, მსხვერპლთა დაცვის და დახმარების შესახებ ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსში შეტანილი ცვლილების“ შესახებ ცნობა და თუ მოჰყვა ამას რაიმე ქმედითი ღონისძიებები, ინფორმაციას შემდეგ ნომრებში მოგაწვდით.

ლალი მხრიშვილი

სოსო გოგაშვილი, ნანა ყაზარაშვილი, გია გონაშვილი, ჯემალ კოტაშვილი, ომარ ალადაშვილი, მარიკა გონაშვილი, ნელი ლვინაშვილი, გურამ ნიკოაშვილი, ბერდო ნასრაშვილი, მარინე კაკალაშვილი, დათო რობიტაშვილი ოჯახებით თანაგრძნობას უცხადებენ ნონა და ნოდარ ბაცაცაშვილების ოჯახებს რაია პაცაცაშვილის გარდაცვალების გამო.

კლასიკური მუსიკის ზეიმი

ჩვენი თანამემამულის, არბოიკელი პროფესორის, მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსისა და ქართული მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწის, ალექსანდრე ალადაშვილის დაბადებიდან 140-ე წლისთავს მიეძღვნა კონცერტი, რომელიც დედოფლისწყაროს ხელოვნების სკოლის სააქტო დარბაზში გაიმართა. კლასიკური მუსიკის მოყვარულებისთვის დაუფინანსარი საღამო საერთაშორისო ფესტივალის, „აღდგომიდან ამალღებამდე“ ფარგლებში ჩატარდა. საღამო სიტყვით გახსნა დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგეობის განათლების, კულტურის, ძეგლთა

დაცვის, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსმა თამარ თამაზაშვილმა, ხოლო კონცერტისა და ფესტივალის შესახებ ისაუბრა მისმა ერთ-ერთმა ორგანიზატორმა მანანა დავითაშვილმა. დედოფლისწყაროელების წინაშე წარსდგნენ თბილისის კონსერვატორიის სიმებიანი კვარტეტი (ხელმძღვანელი - პროფესორი ნოდარ ყვანია). სტუდენტებმა ყველასათვის საყვარელი ნაწარმოებები შეასრულეს და დამსრე საზოგადოების ხანგრძლივი ოვაციებით დაიმსახურეს. დედოფლისწყაროს სამუსიკო სკოლის სააქტო დარ-

ბაზში გამართული კონცერტის მთავარი გმირი გახლდათ მსოფლიოში აღიარებული პიანისტი, ამჟამად ალაბამას უნივერსიტეტის პროფესორი ედიშერ სავიცი, რომელიც ქართული სამედიცინო სკოლის ფუძემდებლის ალექსანდრე ალადაშვილის შვილთაშვილი გახლავთ. ის თავისი ოჯახის წევრებთან ერთად იმყოფებოდა დედოფლისწყაროში, რომელიც მისი დედის-მამა ალადაშვილის სამშობლოა. მან მსმენელს შეუსრულა პროკოფიევის სონატა N7, რომლის მესამე ნაწილიც საქართველოშია დაწერილი.

„1941 წელს, როდესაც მოხდა რუსული ინტელიგენციის ევაკუაცია მოსკოვიდან, პროკოფიევი აღმოჩნდა საქართველოში. ის იმ დროს მოხვდა თბილისში, როდესაც აქ დღედაკულტურული ცხოვრება. მას ძალიან უყვარდა ქართული ფოლკლორი, ქართული ცეკვა. ამიტომ არსებობს ვერსია, რომ ამ სონატის მესამე ნაწილში სწორედ ქართული ცეკვის „ხორუმის“ ელემენტები სჭარბობს. სონატა საკმაოდ დრამატულია და ხმაურისანი“ - აღნიშნა ედიშერ სავიცი. თუმცა, მისი ვირტუოზული შესრულებისას მსმენელს არ შექმნია იმისი შეგრძნება, რომ ნაწარმოები განაწილი იყო, პირიქით, საღამოს დასრულების შემდეგ ყველას უკმარისობის განცდა დარჩა. მსმენელთა უმრავლესობა აღნიშნავდა, რომ გაცილებით მეტი ნაწარმოების მოსმენას ისურვებდნენ ისეთი პროფესიონალებისგან, რომლებიც ამ დღის სტუმრები იყვნენ.

დარბაზში იმყოფებოდნენ ალექსანდრე ალადაშვილის შთამომავლებიც.

ფესტივალი დაარსდა 2006 წელს „სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდისა“ და „აკაკი რამიშვილის ფონდის“ - ტრადიცია და ინიციატივა. ფესტივალის მიზანია ახალგაზრდების დაინტერესება ტრადიციული და კლასიკური ხელოვნებით, უცხოეთში მოღვაწე ქართველ ხელოვანთა შემოქმედების პოპულარიზაცია სამშობლოში და ქართული კულტურით დაინტერესებული უცხოელი შემსრულებლების შემოქმედების წარმოჩენა საქართველოში. დედოფლისწყაროელმა მსმენელმა 19 მაისს ცოცხლად მოუსმინა მსოფლიო დონის პიანისტი ედიშერ სავიცი, რომლის ფესტივალზე დედოფლისწყაროშია და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს მსოფლიო მუსიკალური კულტურის განვითარებაში.

შემდეგ გაზეთმა „შირაქმა“ ცნობილ პიანისტს კომენტარი სთხოვა:

ქალბატონი სავიცი: „მნიშვნელოვანია, რომ უშუალოდ დედოფლისწყაროში ჩატარდა ეს კონცერტი და კიდევ უფრო ბედნიერი ვარ, რომ საღამო ჩემი დიდი ბაბუის, ალექსანდრე ალადაშვილის დაბადების 140 წლისთავს მიეძღვნა. ის ამ რაიონიდან იყო და საოცარი განცდაა, როცა მის მხარეში აღინიშნა ეს დღე. ძალიან დიდი ხანია დედოფლისწყაროში არ ვყოფილვარ, ბავშვობის შემდეგ ვერ მოვახერხე აქ ჩამოსვლა. 18 წელი ამერიკაში ვცხოვრობდი და ალბათ ამიტომ. მინდა დიდი მადლიერება გამოვხატო ადგილობრივი მოსახლეობის მიმართ. დიდი სიბოძო და სიყვარული გამოხატეს ჩვენს მიმართ, საოცარი მასპინძლობა გავვინიეს. საოცარი დღე იყო, მართლაც ძალიან მშვენიერი ბუნება და გარემოა ამ რაიონში. იმედოვნებ, კიდევ შევხვდებით და ეს მოხდება ისევ დედოფლისწყაროში. დიდი სურვილი მაქვს, კიდევ ჩავატარო კონცერტი და ვფიქრობ, მეგობრებთან ერთად დავეგეგმავ გაცილებით უფრო ვრცელ საკონცერტო პროგრამას. ადგილობრივმა ხელისუფლებამაც მზაობა გამოხატა და იმედია, მალე მოხერხდება“.

ინგა შილაშვილი
ილია მარტყოფიშვილი

კონცერტს დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების ხელმძღვანელები და ხორნაბუჯისა და შერეთის ეპარქიის სასულიერო პირები დაესწრნენ.

ულოცავენ!

ირინა ფოცხვერაშვილს!

დავით ჩალახვაშვილს!

გილოცავთ შვილიშვილის, პატარა ანასტასია სუნიტაშვილის დაბადებას. გისურვებთ კიდევ მრავალი ასეთი სასიხარულო ამბავი ყოფილიყოს თქვენს ოჯახში. გამრავლდით შვილებსა და შვილიშვილებში. თმებზე თეთრად დაგათოვოთ. ახლადდაბადებულ ანასტასიას კი, ვუსურვებთ ლამაზ ბავშვობას და ბედნიერ საქართველოში ცხოვრებას.

ოზანის სავარო სკოლის პედაგოგები

ხორნაბუჯისა და შერეთის ეპარქიის ეპისკოპოსის მეუფე დიმიტრის ლოცვა-კურთხევით მალე დაიწყება ქ. დედოფლისწყაროში ღვთისმშობლის მიძინების სახელობის საკათედრო ტაძრის მონატვა. შესასრულებელი სამუშაოების უზრუნველყოფის მიზნით გახსნილია ანგარიშები, რომელზეც ნებისმიერ მსურველს შეუძლია ჩარიცხოს თანხა. შევენიოთ ამ მნიშვნელოვან საქმეს.

ლარის ანგარიშის რეკვიზიტები
ს.ს. „თიბისი ბანკი“
საბანკო კოდი - TBCBGE22
მიმღების დასახელება - დედოფლისწყაროს ღვთისმშობლის სახელობის საკათედრო ტაძარი ანგარიშსწორების ანგარიში - GE64TB7941036080100004

FOR USD TRANSFER

INTERMEDIARY: CITIBANK N.A. NEW-YORK, USA SWIFT: CITIUS33 ABA: 021000089

BENEFICIARY'S BANK: HEAD OFFICE SWIFT: TBCBGE22 JSC "TBC Bank", Head Office SWIFT: TBCBGE22

BEN'S Account: GE92 TB79 4103 6180 1000 01

NAME OF BENEFICIARY: DEDOPLISTSKARO VIRGIN CATHEDRAL CHURCH

თიბისი ბანკი
TBC BANK

DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS NEW-YORK, USA SWIFT: BKTRUS33 ABA: 021001033

ა მ ი ნ დ ი		დ ე დ ო ფ ლ ი ს ც ყ ა რ ო	
ორშაბათი 23.05 დღე	სამშაბათი 24.05 ღამე	ოთხშაბათი 25.05 დღე	ხუთშაბათი 26.05 ღამე
16°	15°	17°	16°
პარასკევი 27.05 დღე	შაბათი 28.05 ღამე	კვირა 29.05 დღე	
20°	19°	23°	

გამომცემელი შპს „შირაქი“ დირექტორი ინგა შილაშვილი რედაქტორი ნაირა გორაშვილი-პოპიაშვილი წერილში მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებზე პასუხს ავებს ავტორი.	სარედაქციო კოლეგია: ლალი მხერნიშვილი, ილია მარტყოფიშვილი (ყურანლისტები); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მენეჯერი); ნათია ზოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჰანაშვილი (ოფის-მენეჯერი); მზია ქანჭავაძე (დისტრიბუტორი); ზურაბ ბუნაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა). გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა „შირაქის“ კომპიუტერულ ბაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს „სამშობლოს“ სტამბაში.	რედაქციის მისამართი: ქალაქი დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)	რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.
--	--	---	---